

**Zápis z 301. zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace
konaného 30. ledna 2015 na Úřadu vlády**

Přítomní členové: předseda Rady MUDr. Pavel **Bělobrádek**, Ph.D., MPA; 1. místopředsedkyně Rady prof. MUDr. Eva **Syková**, DrSc., FCMA; místopředseda Rady Mgr. Arnošt **Marks**, Ph.D.; PhDr. Pavel **Baran**, CSc.; prof. Ing. Petr **Dvořák**, CSc.; RNDr. Zdeněk **Havlas**, DrSc.; doc. Ing. Karel **Havlíček**, Ph.D., MBA; prof. Tomáš **Jungwirth**, Ph.D.; prof. Ing. Štěpán **Jurajda**, Ph.D.; doc. RNDr. Jan **Konvalinka**, CSc.; doc. Ing. Jaroslav **Machan**, CSc.; prof. Ing. Vladimír **Mařík**, DrSc.; prof. MUDr. Julius **Špičák**, CSc.

Sekretariát: Dr. Ing. Luboš **Sychra**, ředitel Odboru podpory Rady pro výzkum, vývoj a inovace

Host: předsedkyně TA ČR Ing. Rut Bízková

Omluveni: místopředseda Rady prof. Ing. Jiří **Málek**, DrSc.; doc. Ing. Jiří **Cienciala**, CSc.; prof. Ing. Ivo **Vondrák**, CSc.

Program:

A) BODY K PROJEDNÁNÍ – s rozpravou

- A1) Návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace na rok 2016 a střednědobého výhledu na léta 2017 a 2018
- A2) Výsledky posuzování výzkumných organizací – leden 2015
- A3) Stanovisko Rady pro výzkum, vývoj a inovace k návrhu na změnu Programu veřejných zakázek ve výzkumu, vývoji a inovacích pro potřeby státní správy „BETA“

B) BODY K PROJEDNÁNÍ – bez rozpravy

C) BODY PRO INFORMACI

- C1) Informace z EU
- C2) Podrobnosti výpočtu dle Metodiky 2013 a zpráva o stavu hodnocení výsledků výzkumných organizací v roce 2014
- C3) Informace o Národní výzkumné a inovační strategii pro inteligentní specializaci České republiky (Národní RIS 3 strategii)
- C4) Plán činnosti Bioetické komise RVVI pro rok 2015
- C5) Program aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje TRIO (MPO)
- C6) Veřejná konzultace k IPN Metodika

Průběh jednání:

Předseda Rady dr. Bělobrádek zahájil 301. zasedání Rady a dal hlasovat o návrhu programu zasedání Rady a o zápisu z 300. zasedání Rady.

1. Schválení programu

Pro návrh usnesení hlasovalo všech 13 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada schvaluje program 301. zasedání.

2. Zápis z 300. zasedání Rady

Pro návrh usnesení hlasovalo všech 13 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada schvaluje zápis z 300. zasedání.

A) BODY K PROJEDNÁNÍ – s rozpravou

A1) Návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace na rok 2016 a střednědobého výhledu na léta 2017 a 2018

Místopředseda Rady Mgr. Marks uvedl, že v předkládaném materiálu je zrekapitulován současný stav přípravy návrhu státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace na rok 2016 a střednědobého výhledu na léta 2017 a 2018 (dále jen „SR VaVal“). Je podrobně popsán další postup, tj. navržení „nadpožadavků“ (tj. výdajů nad rámec schváleného střednědobého výhledu) RVVI, které budou uplatněny při jednání s poskytovateli na začátku února 2015 a následně promítnuty do výsledného návrhu rozpočtu.

Dále Mgr. Marks ve své prezentaci představil požadavky jednotlivých resortů, kde upozornil, že jsou vesměs nereálné. Dále uvedl, že na pracovním jednání členů Rady dne 13. února 2015 by měla Rada projednat jednotlivé návrhy poskytovatelů a na 302. zasedání Rady dne 27. února 2015 bude předložen návrh SR VaVal, který bude po dopracování předložen na 303. zasedání Rady a následně zaslán do meziresortního připomínkového řízení.

Mgr. Marks dále zrekapituloval, že střednědobý výhled bude navýšen o nadpožadavky ve výši cca 2 – 2,2 mld. Kč, je potřebný nárůst na rozvoj výzkumných organizací (dále jen „RVO“), protože po roce 2020 budou chybět finanční prostředky z EU. Výdaje na RVO jsou položkou týkající se 8 poskytovatelů (všech poskytovatelů s výjimkou GA ČR, TA ČR a ÚV ČR), která je současně závazným ukazatelem státního rozpočtu. Současně je podle zákona nutné řešit tyto výdaje v souladu s „Metodikou hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platnou pro léta 2013 až 2015)“. Prvním krokem, který musí Rada udělat, je návrh objemu „nadpožadavků“ na RVO u všech 8 rozpočtových kapitol ve srovnání s výdaji na RVO v r. 2015. Radě se navrhuje index růstu těchto výdajů $2016/15 = 10 \%$, tj. 950 mil. Kč celkem.

Dále Mgr. Marks informoval o pozitivních jednáních s MŠMT, které avizuje v příštím období nárůst evropských prostředků na aplikovaný výzkum až na 40 mld. Kč, které budou rozdělovány prostřednictvím operačních programů.

Proběhla diskuse za účasti dr. Havlase, Mgr. Markse a prof. Dvořáka na téma využití těchto velkých finančních prostředků. Dr. Baran připomněl problematiku financování oborů společensko - humanitního výzkumu.

Další diskuse proběhla za účasti prof. Sykové, doc. Machana, prof. Jungwirtha, doc. Konvalinky prof. Jurajdy a Mgr. Markse o nárůstu financí na RVO a poměru institucionálního a účelového financování. Prof. Špičák upozornil na strategické problémy s využitím finančních prostředků z EU a navrhl, zda by část těchto prostředků nemohla být použita na založení CIST. S ním souhlasil dr. Baran a upozornil, že je nutná podpora ekonomické konkurenceschopnosti státu a účelné využití finančních prostředků.

Doc. Havlíček poukázal na důležitost aplikovaného výzkumu a na nutnost kontroly přerozdělování finančních prostředků u jednotlivých dotčených státních institucí.

Prof. Dvořák zdůraznil potřebu smysluplného rozdělování financí na RVO a nutnost apelu Rady na MŠMT, aby předložilo detaily tohoto rozdělování.

Mgr. Marks souhlasil s tím, že na zasedání Rady budou pravidelně předkládány implementace strukturálních fondů. Dále shrnul, že upřesněné podklady budou předloženy na pracovním jednání členů Rady dne 13. února 2015. Současně připomněl, že předseda Rady dr. Bělobrádek se stane předsedou Rady pro konkurenceschopnost, což umožňuje nové možnosti při vyjednávání o rozpočtu.

Prof. Syková se vrátila k problematice institucionálního financování. Prof. Jurajda navázal na potřebu strukturalizace finančních prostředků a rozdělení velkých finančních prostředků na aplikovaný výzkum z EU, což by mělo souviset s Radou pro konkurenceschopnost.

Proběhla diskuse o možnosti využití evropských programů a čerpání finančních prostředků z Horizon 2020 za účasti Mgr. Markse, prof. Sykové, doc. Machana a dr. Havlase.

Diskusi ukončil Mgr. Marks s tím, že usnesení k tomuto bodu je vlastně mandátem Rady pro jednání s poskytovateli, která proběhnou na začátku února 2015.

Proběhla krátká diskuse za účasti doc. Konvalinky, prof. Dvořáka, prof. Jungwirtha a Mgr. Markse o návrhu, zda by index růstu na RVO neměl být snížen na 5 %. Po vzájemné domluvě bylo ponecháno 10 %.

Pro doplněný návrh usnesení hlasovalo všech 13 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada

1. schvaluje celkový objem „nadpožadavků“ ve výši 2,1 mld. Kč, z toho:
RVO - index růstu výdajů na RVO = 10 %, tj. celkem 950 mil. Kč,
další nadpožadavky Rady: 1,15 mld. Kč;
2. ukládá projednat Radou schválené nadpožadavky na jednáních s poskytovateli, které proběhnou v únoru 2015;

3. ukládá zpravodaji pro rozpočet ve spolupráci se Sekcí VaVal promítnout závěry z jednání s poskytovateli do návrhu výdajů SR na VaVal na roky 2016-2018, který bude předložen na 303. zasedání Rady jako materiál pro MPŘ.

Vzhledem k tomu, že se již na zasedání Rady dostavila jako host předsedkyně TA ČR Ing. Bízková, bylo projednávání bodu 301/A3 předřazeno bodu 301/A2.

A3) Stanovisko Rady pro výzkum, vývoj a inovace k návrhu na změnu Programu veřejných zakázek ve výzkumu, vývoji a inovacích pro potřeby státní správy „BETA“

Sekretář Rady Dr. Sychra uvedl, že projednání návrhu na změnu Programu veřejných zakázek ve výzkumu, vývoji a inovacích pro potřeby státní správy „BETA“ (dále jen „Program“) bylo zařazeno již na program 299. zasedání Rady v listopadu 2014, kdy jej Rada přerušila a požádala TA ČR o předložení zprávy o realizaci programu s cílem zajištění jeho efektivnosti a o zvážení přípravy nového programu. Požadovanou zprávu zaslala TA ČR Radě dne 9. prosince 2014 a je společně se zpracovaným stanoviskem Rady předložena na toto zasedání.

Na jednání byla přizvána předsedkyně TA ČR Ing. Bízková, která obhajovala důvody předložení návrhu na změnu Programu. Důvodem je podle § 5 odst. 3 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací prodloužení doby trvání programu o dva roky, tj. o roky 2017 a 2018. V Předkládací zprávě se dále uvádí, že tento návrh je předkládán vzhledem k průběhu dosavadního čerpání finančních prostředků.

Dr. Sychra shrnul, že hlavním důvodem předložení návrhu na změnu programu je prodloužení doby jeho trvání o dva roky (tj. 2017 a 2018) a navýšení finančních prostředků. Poskytovatel garantuje, že celkové zvýšení výdajů na program oproti původní částce bude menší než 20 %. Z údajů uvedených v části 7. návrhu programu (celkové výdaje na program a průměrná míra podpory) je patrné výrazné nečerpání finančních prostředků v prvních třech letech trvání programu (7,5 mil. Kč v roce 2012 oproti plánovaným 80 mil. Kč, 51 mil. Kč v roce 2013 oproti plánovaným 134,5 mil. Kč a 80 mil. Kč v roce 2014 oproti plánovaným 150,5 mil. Kč), ze kterého v kombinaci s finančními požadavky na roky 2017 a 2018 (150,5 mil. Kč a 124,5 mil. Kč) lze dedukovat celkově chybné nastavení financování programu. Prodloužením programu by došlo k posunu termínu pro jeho vyhodnocení, což Rada vzhledem k dosavadnímu průběhu financování považuje za neefektivní.

Dr. Sychra uvedl na závěr, že Radě je předložen návrh stanoviska, které bylo vypracováno s přihlédnutím k doplňujícím informacím TA ČR obsaženým ve zprávě. Rada ve svém stanovisku poukazuje na velký propad v čerpání finančních prostředků. V roce 2012 bylo vyčerpáno 9,4 % a v roce 2013 pouze 37,9 %. Rada dále nesouhlasí se změnou způsobu poskytování účelové podpory. Dále poukazuje na nejasnost v postupu při zadávání opakujících se výzkumných potřeb např. z hlediska alokace finančních prostředků a nejasnosti, které subjekty by připadaly v úvahu jako žadatelé o podporu na opakující se výzkumné potřeby na řešení zahraničně-bezpečnostních politik státu, a to z důvodu zabránění možných duplicit ve financování s programy jiných poskytovatelů (zejm. MO, MV). Na závěr Rada nesouhlasí s prodloužením doby realizace programu a navýšením finančních prostředků, protože vzhledem k současnému stavu, není garantováno dosažení indikátorů splnění cílů programu.

Závěrem je, že Rada ve svém stanovisku nesouhlasí s navrženými změnami v programu, nesouhlasí s předložením návrhu na změnu programu vládě a doporučuje poskytovateli ponechat stávající znění programu beze změny a nový program veřejných zakázek vyhlásit až po řádném ukončení a vyhodnocení programu.

Proběhla diskuse za účasti Ing. Bízkové, doc. Machana, prof. Dvořáka, prof. Jurajdy a Dr. Sychry o užitečnosti tohoto programu a případných dopadech nesouhlasného stanoviska Rady na další pokračování programu.

Předseda Rady dr. Bělobrádek shrnul výsledky diskuse a dal hlasovat o návrhu usnesení.

Pro návrh usnesení hlasovalo 12 členů Rady, nikdo nebyl proti, 1 člen se zdržel hlasování.

Usnesení:

Rada schvaluje návrh stanoviska k materiálu „Změna Programu veřejných zakázek ve výzkumu, vývoji a inovacích pro potřeby státní správy „BETA“.

Předseda Rady vyzval členy Rady k hlasování o prodloužení zasedání Rady po 12,00 hodině.

Pro hlasovalo všech 13 přítomných členů Rady.

A2) Výsledky posuzování výzkumných organizací – leden 2015

Dr. Sychra uvedl, že na 300. zasedání odsouhlasila Rada přerušení procesu posouzení subjektů z hlediska splnění kritérií pro výzkumnou organizaci dle nařízení Komise č. 651/2014. Posuzování se provádí podle postupu schváleného na 298. zasedání Rady (podklad 298/A2). Materiál obsahuje 6 kritérií formálního charakteru, která odpovídají jednotlivým znakům výzkumné organizace.

Radě je předložen výsledek posouzení provedeného po doplnění žádostí nebo po upřesnění předložených informací.

U jednoho subjektu nebylo možné posoudit naplnění znaků výzkumné organizace dle nařízení Komise č. 651/2014. Důvodem je příliš krátká historie subjektu, a proto nebylo možné skutečnosti ověřit. To samozřejmě neznamená, že subjekt se nemůže stát výzkumnou organizací později. V tomto případě bude subjekt cestou poskytovatele, který žádost o posouzení Radě předložil, vyzooměn o tom, že žádost může být podána znovu. Po rozeslání do vnitřního připomínkového řízení členům Rady byly doplněny chybějící podklady u jednoho subjektu. Posouzení proto bylo dokončeno s kladným výsledkem.

Proběhla krátká diskuse za účasti prof. Dvořáka, dr. Barana, prof. Špičáka a prof. Sykové.

Dr. Sychra na závěr shrnul, že posuzování výzkumných organizací z hlediska naplnění jejich činnosti a jejich výkonu, by mělo být přednostně na poskytovateli a dle nového zákona o VaVal bude definován způsob poskytování institucionální podpory.

Pro návrh usnesení hlasovalo všech 13 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada

1. schvaluje materiál „Výsledky posuzování výzkumných organizací – leden 2015“;
2. ukládá definovat při přípravě nového zákona podmínky pro poskytování institucionální podpory výzkumným organizacím.

B) BODY K PROJEDNÁNÍ – bez rozpravy

Protože nebyly na tomto zasedání žádné podklady do B), členové Rady byli seznámeni s podklady pro informaci.

C) BODY PRO INFORMACI

C1) Informace z EU

C2) Podrobnosti výpočtu dle Metodiky 2013 a zpráva o stavu hodnocení výsledků výzkumných organizací v roce 2014

Za omluveného místopředsedu Rady prof. Málka tento bod stručně uvedl Dr. Sychra s tím, že Radě je předložena stručná rekapitulace průběhu hodnocení v roce 2014 pouze pro informaci. Zpráva shrnuje realizaci té části Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platné pro léta 2013 až 2015), která se zabývá hodnocením výsledků výzkumných organizací a které se provádí v roce 2014.

C3) Informace o Národní výzkumné a inovační strategii pro inteligentní specializaci České republiky (Národní RIS 3 strategii)

Místopředseda Rady Mgr. Marks podal stručnou informaci o Strategii inteligentní specializace (RIS 3, S3, formálně Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci), která je určena pro efektivní zacílení veškerých disponibilních finančních prostředků (evropských, národních, regionálních a prostřednictvím pákového efektu i soukromých). Cílem je, aby došlo ke vhodné alokaci těchto zdrojů do oblastí, jež budou shledány jako nejperspektivnější pro využití znalostního a inovačního potenciálu ČR. Připomněl, že v nově utvářené Sekci VaVal je vytvořeno jedno oddělení, které bude na tuto otázku přímo zaměřeno.

C4) Plán činnosti Bioetické komise RVVI pro rok 2015

C5) Program aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje TRIO (MPO)

Dr. Sychra upozornil, že tento podklad, který byl předložen ke stanovisku Radě, byl zaslán těsně před zasedáním Rady, a proto stanovisko bude předloženo na únorovém 302. zasedání Rady.

C6) Veřejná konzultace k IPN Metodika

Dr. Sychra uvedl, že v rámci IPN Metodika vypracovala britská firma Technopolis spolu se svými subdodavateli návrh zásad institucionálního financování výzkumných organizací v České republice. Ty k němu spolu s poskytovateli podpory mohou podávat své připomínky v rámci veřejného projednávání, které začalo 21. 1. 2015 a končí 6. 2. 2015. Debata k návrhu vyvrcholí na konferenci, která se uskuteční 26. 2. 2015 v Brně. Dále dr. Sychra upozornil, že na pracovní jednání členů Rady dne 13. února 2015 bude přizvána prof. Moravcová a informoval členy Rady, že do 4. února

2015 mohou zasílat také své připomínky k IPN Metodice a tyto budou zpracovány souhrnně za Radu.

Usnesení:

Rada

1. bere na vědomí body pro informaci 301/C1, C2, C3, C4 a C6,
2. bere na vědomí podklad k bodu 301/C5 s tím, že stanovisko Rady bude předloženo na 302. zasedání Rady.

D) RÚZNÉ

1) Místopředseda Rady Mgr. Marks informoval o tom, že dne 29. ledna 2015 byl předložen návrh zákona, kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., na Legislativní radu vlády. Legislativní rada vlády projednávání návrhu zákona prozatím přerušila.

2) Dr. Sychra seznámil členy Rady se souhrnem připomínek, které přišly v rámci meziresortního připomínkového řízení k materiálu „Návrh na změnu Statutu Rady“. Vypořádání bude předloženo předsednictvu Rady k odsouhlasení.

3) Dr. Baran měl dotaz, zda bylo dle závěrů z 300. zasedání písemně vyzváno předsednictvo GA ČR, aby připravilo návrh změny statutu GA ČR a předložilo ho vládě ke schválení. Dr. Sychra potvrdil, že předsednictvo GA ČR bylo informováno, ale Rada zatím neobdržela žádnou reakci.

4) Prof. Dvořák upozornil ještě k bodu C6, že konzultace k IPN Metodice se týká druhé dílčí zprávy, která přináší ve svém úvodu celkové shrnutí návrhu nových zásad financování.

Protože další příspěvky nebyly, předseda Rady dr. Bělobrádek ukončil 301. zasedání Rady.

Zapsali: Dr. Sychra, Ing. Bártová

Schválil: předseda Rady dr. Bělobrádek